

بیماری خود ایمنی گوش داخلی : AIED چیست و چگونه درمان می شود؟

همانطور که از نام این بیماری می توان حدس زد، بیماری خود ایمنی گوش داخلی که از آن با نام **AIED** (مخفف شده از **Autoimmune inner ear disease**) نیز یاد می شود، مشکلی است که می تواند ساختار گوش داخلی افراد را تحت تاثیر قرار دهد. این وضعیت که با کاهش شنوایی حسی دو طرفه **(SNHL)** همراه است، در صورتی اتفاق می افتد، که سیستم ایمنی بدن از کنترل خارج شده و به اشتباه به اندام شما حمله کند.

در مورد این بیماری باید گفت که در افراد مبتلا به بیماری خود ایمنی گوش داخلی ممکن است، سیستم ایمنی در همان گام اول گوش داخلی را به اشتباه هدف قرار داده و به آن آسیب برساند. این درحالی است که در برخی از اشخاص نیز ممکن است یک بیماری سیستمیک زمینه ای دیگر در مراحل پیشرفت خود به گوش داخلی حمله کرده و **AIED** را به وجود بیاورد.

علائم بیماری خود ایمنی گوش داخلی چیست؟

افراد مبتلا به **AIED** به طور معمول، در ابتدا مشکل شنوایی را تنها در یک گوش خود حس کرده و پس از مدتی، درگیری به گوش دیگر نیز گسترش می یابد. این وضعیت می تواند در عرض چند هفته و یا چند ماه به وجود بیاید. البته اگر بخواهیم به طور دقیق تر در مورد زمان گسترش بیماری حمله ای گوش صحبت کنیم، باید بگوییم این روند در اکثر مبتلایان به این اختلال شنوایی زمانی بین 3 تا 90 روز طول می کشد. ضمناً نباید فراموش کرد که شروع فرایند کاهش شنوایی حسی دو طرفه یا **SNHL** ناشی از مشکل ایمنی هنوز هم به خوبی درک نشده است و مکانیسم های بیماری را در مورد بیماری خود ایمنی گوش داخلی نامشخص هستند.

برخی دیگر از سایر علائم بیماری خود ایمنی گوش داخلی شامل موارد زیر هستند:

- سرگیجه یا مشکلات در تعادلی
- احساس پر بودن گوش
- وزوز گوش یا شنیدن صدای زنگ در گوش
- سرگیجه (حسی پرخیدن محیط دور سر شما)

علل به وجود آورنده بیماری AIED چه هستند؟

بیماری‌های خود ایمنی، به وضعیت‌هایی گفته می‌شود، که طی آن‌ها، سیستم دفاعی بدن، بخش‌هایی از خود بدن را با عوامل خارجی اشتباه گرفته و برای حفاظت از بدن به آن‌ها حمله می‌کند. در مورد این نوع مشکل شنیداری گوش باید گفت: "این وضعیت در صورتی به وجود می‌آید که سیستم ایمنی بدن شما سلول‌های بخش‌هایی از گوش شما را با میکروب‌ها اشتباه گرفته و به آن‌ها حمله کنند."

نکته دیگری که باید در این مورد بدانید، آن است که اختلال در عملکرد سیستم حفاظتی می‌تواند علاوه بر گوش در دیگر اندام‌ها نیز مشکلاتی را پدید بیاورد. بنابر داده‌های آماری می‌توان گفت که چیزی کمتر از 30% مبتلایان به AIED نوعی بیماری خود ایمنی (حمله خودی به بدن) دارند که بر بخش‌های دیگری از بدن آن‌ها نیز تاثیر می‌گذرد. این دسته از افراد به یکی از بیماری‌های زیر و یا موارد مشابه دیگر مبتلا هستند:

- روماتیسم مفصلی
- لوپوس
- اسکلرودرما
- کولیت زخمی
- سندرم سوژرن (سندرم خشکی چشم)

نحوه تشخیص این آسیب گوش داخلی به چه صورت است؟

برخی از علائم این بیماری، با طیف وسیعی از سایر مشکلات شنوایی همپوشانی دارد و به همین علت، تا زمانی که این معضل شنوایی به گوش دوم گسترش نیافته است، ممکن است وضعیت فرد مبتلا به بیماری خود ایمنی گوش داخلی با موارد دیگری نظیر عفونت گوش اشتباه گرفته شود.

پس از تشخیص اولیه، برای تکمیل روند تشخیصی در مسیر تأیید یا رد این بیماری، سابقه پزشکی شما بررسی شده و تست شنوایی و فیزیکی اولیه بر روی شما انجام می شود. یکی دیگر از تست های احتمالی این مرحله، سنجش تعادل برای بررسی وضعیت ارتباط و ارسال پیام از سوی گوش داخلی به مغز است. ضمناً ممکن است از شما بخواهیم یک آزمایش خون را برای بررسی برخی از فاکتورهای مرتبط با بیماری AIED به انجام برسانید. البته این بیماری آزمایش صد در صد اختصاصی نداشته ولی می توان با بررسی فاکتورهای موجود در بیماری های با برخورد غیر طبیعی ایمنی، به این امر پی ببریم.

نکته نهایی که لازم است در این باره بدانید، آن است که در این وضعیت، در صورت حدس وجود بیماری خود ایمنی گوش داخلی، چنانچه احتمال وجود این مشکل بالا باشد، پاسخ مناسب به درمان اولیه می تواند مهر تأییدی بر تشخیص انجام شده باشد.

روند درمانی بیماری خود ایمنی گوش داخلی چگونه است؟

روند درمانی این بیماری اختلال ایمنی، را می توان به دو بخش کلی اقدامات انجام شده در راستای جلوگیری از پیشرفت بیشتر بیماری و اقدامات مرتبط با تقویت شنوایی تقسیم کرد.

جلوگیری از پیشرفت بیشتر بیماری خود ایمنی گوش داخلی

روئین ترین درمان برای رفع این مشکل گوش، شامل مصرف NSAIDs یا ضد التهاب های غیر استروئیدی هستند. لازم است بدانید که گرچه ممکن است داروهای استروئیدی پاسخ سریع و بهتری به این مشکل بدهند، با این وجود به دلیل عوارض جانبی بسیار زیاد، تنها در موارد ضروری و آن هم به مدت بسیار کوتاه برای درمان بیماری خود ایمنی گوش داخلی تجویز می شوند.

یکی دیگر از دسته دارو هایی که ممکن است در مقطعی برای شما تجویز شوند، دارو های کاهنده سرعت تقسیم سلولی در سلول های ایمنی است. از این دسته از دارو ها می توان به آزاتیوپرین (ایموران)، سیکلوفسفامید (سیتوکسان) و متوترکسات (MTX) اشاره کرد. البته درمان هایی که به آن ها اشاره شد، تنها از پیشروی بیشتر بیماری AIED در گوش شما جلوگیری می کنند.

اقدامات مرتبط با تقویت شنوایی در افراد مبتلا به AIED

همانطور که پیشتر گفته شد، یکی از اولین نشانه های این بیماری، کاهش شنوایی در هر دو گوش است. به این ترتیب در صورتی که پیشرفت بیماری در حدی باشد که شنوایی را تا حد قابل توجهی تحت تاثیر قرار داده باشد، ممکن است نیاز باشد از سمعک استفاده نمایید. لازم به ذکر است که در موارد شدیدتر که بیماری اختلال ایمنی در گوش داخلی آسیب بیشتری ایجاد کرده باشد، ممکن است به جراحی کاشت حلزون گوش احتیاج پیدا کنید.

اگر می خواهید در مورد این جراحی بیشتر بدانید، بهتر است مطلبی که در مورد جراحی کاشت حلزون گوش در وب سایت خانم دکتر مریم یعقوبی متخصص گوش حلق و بینی، منتشر شده است را نیز مطالعه کنید.

سخنان پایانی

چنانچه با هرگونه مشکل شنوایی مواجه شدید، بهتر است در اولین فرصت به یک متخصص گوش، حلق و بینی مراجعه کنید. شکی وجود ندارد که مراجعه به پزشک، می تواند به تشخیص هرچه زودتر بیماری ختم شده و به این ترتیب، احتمال آسیب دیدن بیشتر گوش

شما تا حد قابل توجهی کاهش یابد. بیماری خود ایمنی گوش داخلی ، نوعی بیماری است که در صورت ابتلا به آن، احتمالاً تا انتهای عمر خود با آن دست و پنجه نرم خواهید کرد. البته نباید فراموش کنید که اقدامات درمانی به موقع، می تواند از پیشروی این بیماری جلوگیری کرده و احتمال از دست رفتن کامل شنوایی را تا حد قابل توجهی کاهش دهد.

منابع:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6213300/>

<https://www.webmd.com/cold-and-flu/ear-infection/autoimmune-inner-ear-disease#2>